

Svenske Natura 2000 områder I KATTEGAT

*Fiskeri og naturhensyn
bør altid gå hånd i hånd
– men sådan ser det ikke
ud i Kattegat. Her går de
svenske planer for Natura
2000 områder for vidt, og
vil få uberettiget negativ
effekt på dansk fiskeri*

De danske fiskere er om nogen afhængige af et sundt havmiljø. Vi lever af havet og fiskene; vi er de sidste, der har lyst til at fiske den sidste fisk, ødelægge rev eller på nogen måde presse vores fælles natur. Sagt med andre ord, så går fiskeri og naturbeskyttelse hånd i hånd. Der kan og skal være plads til os begge! Desværre ser det ikke sådan ud, hvis man ser på de nye forslag til reguleringer, som svenskerne ønsker at indføre i deres Natura 2000 områder i Kattegat.

Natura 2000 områderne, der dækker over habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne, er allerede udlagt i danske og svenske havområder. Områderne er udpeget som bruttoområde, og efterfølgende er fx stenrev og sandbanker kortlagt, så man ved nøjagtigt, hvor de er, og kan beskytte dem, samtidig med at der fiskes i områderne. Der kan altså sagtens foregå fiskeri i området uden at påvirke muligheden for at opnå en gunstig bevaringsstatus for de særlige naturtyper og arter.

Men svenskerne ønsker nu at lukke totalt for slæbende redskaber i Natura 2000 områder, som er yderst vigtige for dansk fiskeri og de små lokalsamfund, som er afhængige af fiskeriet.

At lukke totalt går radikalt længere end kravene til naturbeskyttelse, og vil få store konsekvenser for dansk fiskeri – konsekvenser, som egentlig ret let kan undgås, samtidig med at der tages de nødvendige hensyn til naturen.

Vi fisker ikke i alle områderne, faktisk kun lidt ind over et par af områdernes kanter samt gennem et enkelt område via en korridor, som er bindeled mellem to fiskeriområder. Men netop disse områder er nøgleområder for fiskeriet i Kattegat. Vores klare opfordring er derfor, at I sikrer, at der fortsat kan være fiskeri her – og dermed sikre sameksistens mellem naturbeskyttelse og fiskeriet. Der er brug for en intelligent løsning!

KONSEKVENSER

Danske fartøjer driver deres daglige fiskeri i og omkring områderne. Der er tale om mindre fartøjer, der fisker lokalt, og er med til at sikre økonomien i de små lokalsamfund langs den jyske østkyst og i Nordsjælland. Fartøjerne lander udelukkende til de lokale havne i Kattegat, og flere af de enkelte fartøjer, står for op imod 25 procent af omsætningen i de specifikke havne, hvor de lander. Det er afgørende for det fremtidige fiskeri i Kattegat, at de bedste fiskeriområder fastholdes, men med svenskernes forslag vil det ikke være muligt.

OMRÅDER

Det drejer sig om fem områder, som svenskerne ønsker at lukke for trawlfiskeri.

OBS!

I forbindelse med det svenske forslag, er der lavet opgørelser over værdien af fiskeriet i områderne. Disse er gennemsnitsbetrækninger og medtager altså ikke de forskelligheder, der kan være, alt efter hvor man fisker i området. Vi fisker ved skrænterne, hvor der er en høj merværdi. For de forskellige områder findes der over året følgende fiskerier, som der bør tages højde for:

FLADEN

TRAWL

Primært jomfruhummerfiskeri, hvor jomfruhummerne har en pæn gennemsnitsstørrelse. Derudover er der fladfisk i fangsterne, typisk tunger, slethvar, rødspætter, rødtunger, ising osv. Det er vigtigt at kunne drive fiskeriet ind til selve kanten til Fladen, da fangsten i netop dette område er mange gange bedre end de omkringliggende områder. På den flade glatte bund er der meget lidt fisk og kun hummere at fange. Fiskeriet drives typisk med 3-4 træk i døgnet. I efteråret findes der i perioder et sildefiskeri sted med pelagiske trawl.

GARN

Fiskeri efter tunger fra 1. maj til 1. august. Derudover optræder der også forskellige arter af andre fladfisk i fangsten som slethvar, rødspætter, rødtunger, ising osv. Der fiskes på 10 til 20 meter vand.

MORUPS BANKE

TRAWL

Primært jomfruhummerfiskeri. Området er især kendt for at levere nogle af de største jomfruhummere, der findes i Kattegat. Det er meget vigtigt at kunne fiske helt ind til skrænterne, hvor de store hummere fanges. Fiskeriet drives gennem hele året, og der optræder også forskellige arter af fladfisk i fangsten som tunger, slethvar, rødspætter, rødtunger, ising osv.

GARN

Der forekommer et meget begrænset garnfiskeri på banken.

STORE MIDDELGRUND OG RØDE BANKE

TRAWL

Rigtig meget dansk fiskeri omkring Store Middelgrund og Røde Banke. "Sprækken" gennem Store Middelgrund er fuldstændig afgørende for fiskeriet i området, da det binder to fiskeriområder sammen, hvor fiskeren har mulighed for at skifte fra et område til et andet uden at tage sine trawl ind. Det fremgår med alt tydelighed af VMS, hvor vigtig passagen er. Typisk er der godt dagsfiskeri på den ene side af Store Middelgrund og godt natfiskeri på den anden side, så fartøjerne har brug for et forbindelsesled mellem de to områder. Umiddelbart syd for findes "torskelukningsområdet", og nord for findes der sten, så fiskeren skal langt nord over for at komme fri af disse. I efteråret fiskes der især øst for Store Middelgrund. Selve "sprækken" er i sig selv en meget god fangstplads, da vanddybden i området er helt ned til 30 favne, hvilket er det dybeste sted i nærområdet. Primært jomfruhummerfiskeri, men der optræder også forskellige arter af fladfisk i fangsten som tunger, rødspætter, rødtunger, ising osv. Slethvarfiskeriet er særlig godt i området. I foråret findes der i specifikke områder af Store Middelgrund utrolig mange fjæsinger, der både fiskes til konsum og industri. At skulle hive trawlet op, stime gennem området og sætte ud igen ville betyde, at fiskeren mister 1½-2 timer effektiv fisketid pr. gang, hvilket ikke er en mulighed for den enkelte fisker. Hvis "sprækken" lukkes, vil det ændre fiskeriet betydeligt omkring hele Store Middelgrund og Røde Banke, da fiskerne vil skulle tage hensyn til, at de ikke kan bevæge sig frit mellem de to områder længere.

GARN

Der fiskes over hele grunden. Fiskeri efter tunger fra 1. maj til 1. august. Derudover optræder der også forskellige arter af andre fladfisk i fangsten som slethvar, rødspætter, rødtunger, ising osv. Torsk og rødspætter kan fanges på banken gennem hele året. Der fiskes på 10 til 20 meter vand. Stort fiskeri på den danske del af Store Middelgrund de seneste år.

LILLE MIDDELGRUND

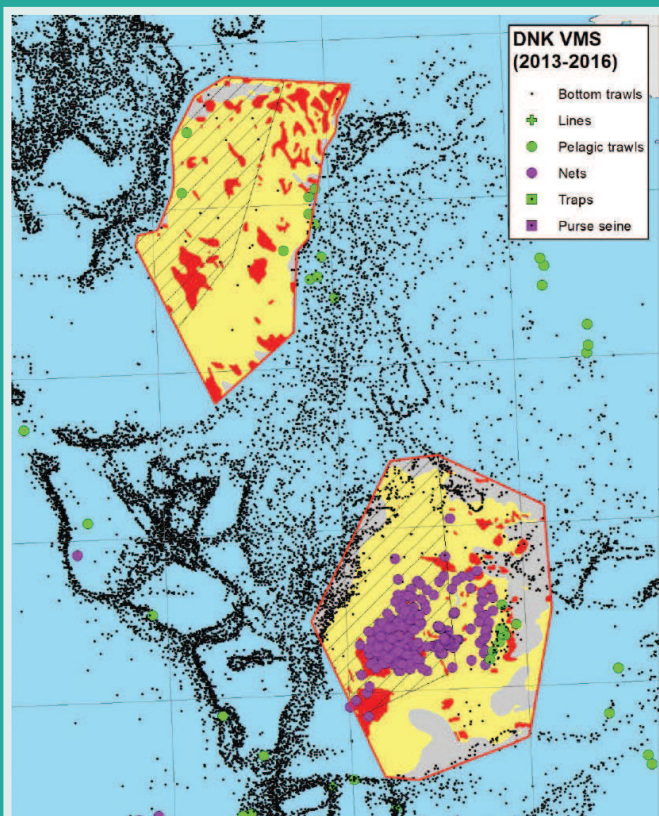
TRAWL

Der er meget dansk fiskeri omkring Lille Middelgrund, og det er vigtigt med adgang til at kunne fiske ind til skrænten hele vejen rundt, da det er her, fangsten er bedst. Primært jomfruhummerfiskeri, men der optræder også forskellige arter af fladfisk i fangsten som tunger, slethvar, rødspætter, rødtunger, ising osv. Derudover findes der i perioder også en del fjæsinger i området, der landes til både industri og til konsum, når de er over 30 cm. I efteråret finder der i perioder et sildefiskeri sted i området med pelagiske trawl.

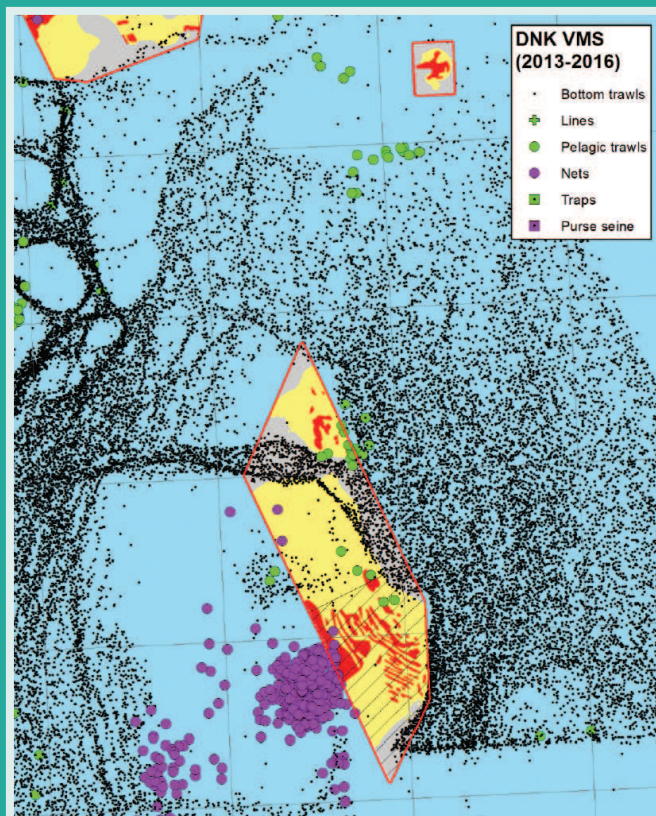
GARN

Der fiskes over hele grunden. Fiskeri efter tunger fra 1. maj til 1. august. Derudover optræder der også forskellige arter af andre fladfisk i fangsten som slethvar, rødspætter, rødtunger, ising osv. Der fiskes på 6 til 20 meter vand. Tungerne står på forskellige pladser på banken fra år til år.

Kortet viser Fladen og Lille Middelgrund. De sorte prikker er trawlfartøjer over 12 meter. Bemærk hvordan fartøjerne især fisker på kanterne/skrænterne af områderne – det er her fangsten er bedst.

Kortet viser Store Middelgrund og Røde Banke. De sorte prikker er trawlfartøjer over 12 meter. Bemærk den meget vigtige korridor i området "Sprækken", som fiskefartøjer fisker igennem for at komme fra et fiskeområde til et andet.

ANDRE HENSYN

Tæt op ad skrænter og stenrev findes de bedste fangstpladser, hvilket der ikke tages hensyn til, når den økonomiske betydning af områderne opgøres. Områderne leverer ofte fangster, der er 2 til 3 gange større end værdien for et gennemsnitsområde. Hvis fiskeriet forhindres i at blive drevet effektivt vil CO₂-udledningen pr. kilo fanget fisk stige, samt arealet, der påvirkes ved fiskeri, vil stige, da fiskerne tvinges til at fiske i områder, hvor fangsten vil være lavere pr. fiskeriindsats. Det er ikke i fiskernes interesse, men det vil være en konsekvens, hvis de vigtigste og mest befiskede områder lukkes.

NATURA 2000, HELCOM OG OSPAR

Svenskerne skal selvfølgelig forvalte deres Natura 2000 områder. Det er Sverige – ligesom Danmark – forpligtet til. Men ingen er tjent med overregulering – og forslaget om at lukke totalt for slæbende redskaber er en overregulering, som vil have en negativ effekt på især dansk fiskeri.

I habitatdirektivet er der intet, der ligger op til så radikal en regulering af områderne. Derfor har Sverige valgt at anvende endnu et direktiv, havstrategidirektivet, samt tage hensyn til arter udpeget gennem HELCOM og OSPAR i områderne. Der er tale om en ren top-down-proces af de svenske myndigheder, hvor brugerne af områderne ikke har haft nogen som helst mulighed for at blive hørt.

Vi kan ikke sidde det overhørigt. Der er brug for handling, politisk vilje og mod til at vælge den intelligente løsning. Husk både fiskeri og natur!